

ŽIVOT LAVICÍCH

SPECIÁL!

Základní škola, Příbram VIII, Školní 75
Obsah tohoto čísla:

Staré pověsti příbramské...	2
Jana Šnejdrová/Adéla Bartošová	
Svatohorská studánka	3
Kateřina Kalousová/Petra Neprašová	
Jak bylo založeno město Příbram	4
Lucie Zemanová/Kateřina Bařtipánová a Monika Bicanová	
Jak bylo založeno město Příbram	5
Martin Štěpánek/Pavla Zbiralová	
O chudém Bořivojovi	6
Tereza Vašková/Kristýna Krejzová	
Staré pověsti příbramské...	7
Tomáš Bořek/Jana Poslušná	
Jak bylo založeno město Příbram	8
Tomáš Hejhal/Kateřina Paterová	
O kostele svatého Jakuba Velikého	9
Jan Máša/Viktorie Kubová	
Poklad v hlíně	10
Kateřina Jonáková/Theodora Oudová	
Smyšlená pověst o založení Příbrami	
Kateřina Paterová/Veronika Pejchalová 11	
Kristýna Kopecká/Michal Hosírek 12	
Lucie Chrástínová/Tereza Praská 13	
Lucie Kocnová/Matěj Eliáš 14	
Sabina Jakšová/Barbora Linhartová 15	
Jak získala část Příbrami jméno Červená	16 - 17
Barbora Linhartová/Daniela Walterová	
O mlynáři Litavovi...	17 - 18
Lukáš Jirásek/Ondřej Deml	
Pražská ulice	18 - 19
Michaela Uherková/Eva Pavlová	
Jak vzniklo naše město	20
Ondřej Hofmann/Anežka Staníčková	
Fialův a Nový rybník	21
Svatava Soldátová/Kristián Silný	
Jak vzniklo jméno Příbram	22
Veronika Lenkvíková/Lucie Bláhová	
Důl Anna	23
Zdeněk Uherek/Tomáš Cibulka	
Kresby	24
Adéla Klejnová, Johana Novotná, Aneta Kadlecová	

21
nejlepších
prací
Napiš pro mě...

Smyšlená pověst o založení Příbrami

ilustrace Kateřina Nováková, 8.B

Vážení čtenáři,

dostává se vám do ruky zvláštní vydání školních novin. Obsahuje vítězné práce ze školní literární soutěže Napiš pro mě... Ve svých dílech se tentokrát žáci zaměřili na výročí 800 let od první zmínky o Příbrami. Vítězné práce jsou doplněny ilustracemi, které vznikly po přečtení pověstí, v hodinách výtvarné výchovy.

Prací se sešlo hodně a bylo velmi těžké vybírat z padesáti nominovaných, protože fantazie, nápaditost a kreativita autorům opravdu nechyběla.

Poděkování tedy patří nejen všem žákům, kteří se do soutěže zapojili v rámci hodin slohu, ale zejména vyučujícím českého jazyka, kteří práce s žáky konzultovali a poté opravovali – J. Kadlecové, M. Kubalové, E. Teclové, M. Čmuchařové, V. Márové, Ž. Nohové, J. Krešové, A. Tomanové, V. Havlíčkovi a D. Vondráškové. O přípravu a výběr ilustrací k jednotlivým literárním dílům se zasloužili M. Silavecká, E. Teclová, V. Márová, H. Lulková, A. Tomanová a V. Herák. Na závěr též patří poděkování M. Průchové za komplekci prací do podoby školních novin.

Příjemné chvíle strávené při čtení speciálu školních novin přejí učitelé a žáci, kteří se na jeho tvorbě podíleli.

Staré pověsti příbramské: O Svaté Hoře

Před dávnými lety žil nedaleko Příbrami rytíř Přemysl. Jeho matka byla velmi nemocná. Přemysl se každý den modlil k Panně Marii za její zdraví.

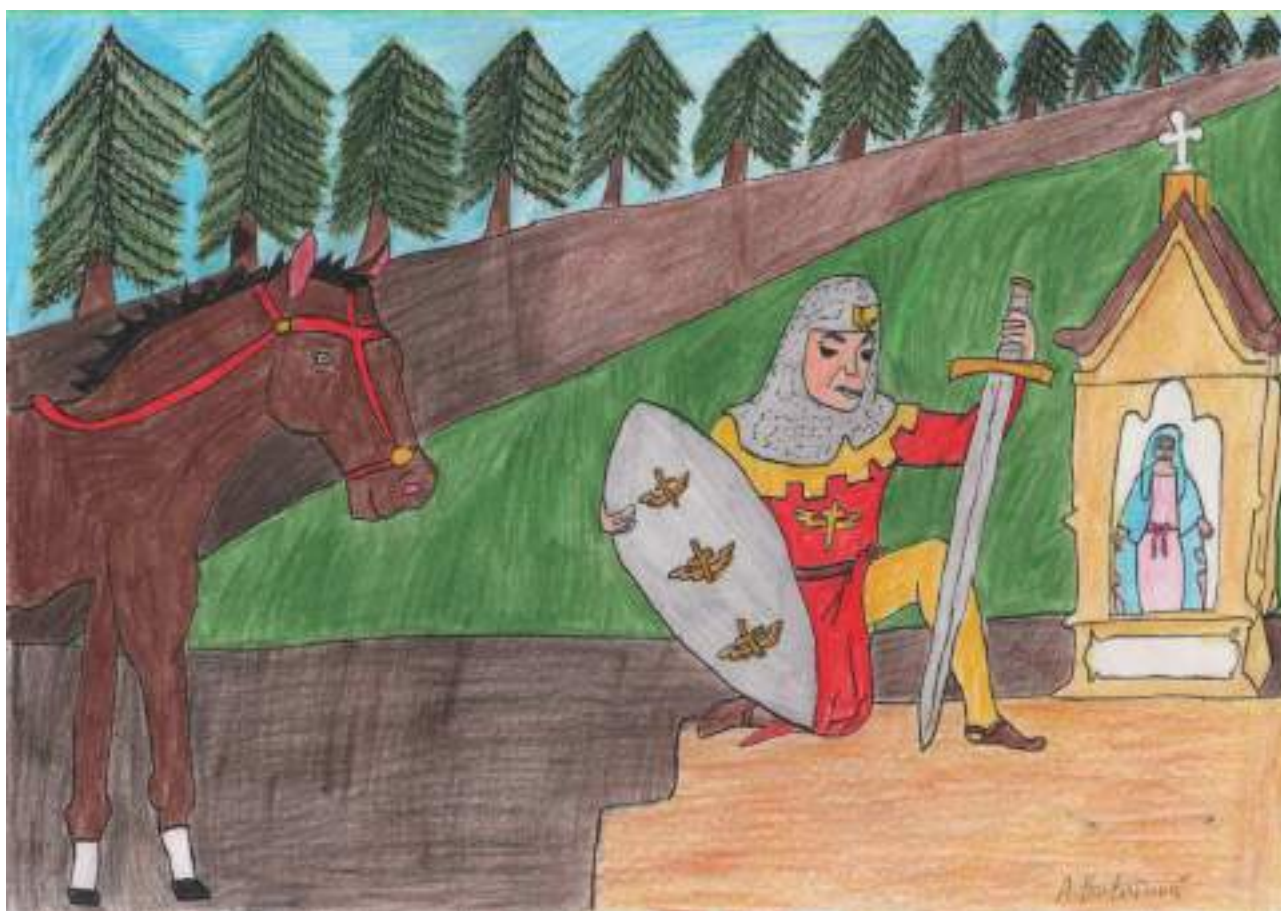
Po roce nemoci se Přemyslova matka zázračně uzdravila. Proto se Přemysl rozhodl, že jako dík Panně Marii za vyslyšení jeho proseb a modliteb, postaví na kopci nedaleko Příbrami kapli. Když ji dostavěl, usoudil, že je to malý dar, a rozhodl se vystavit větší budovu.

Se stavbou začal již druhý den brzy zrána. A tak to šlo každý den. Po dvou letech měl Přemysl práci hotovou. Když se chystal, že se pomodlí před chrámem, náhle spadla chrámu střecha. Přemysl se nevzdal a zkusil postavit střechu novou. Stalo se však to samé znovu. Přemysl si začal myslet, že Panna Marie nechce, aby byl chrám na kopci vystaven. Najednou před sebou spatřil blyštivý kámen, na kterém stálo: „Budeš-li schopen vetknouti tento kámen do střechy, bude pevná jako on sám!“ Přemysl nevěděl, že je tento kámen kouzelný, ale pomyslel si, že je to znamení od Panny Marie. Udělal tedy, co mu Panna Marie prostřednictvím kouzelného kamene zvěstovala.

A opravdu. Když stavbu opět dokončil, střecha byla pevná jako skála a ani velký vítr ji neshodil. Přemysl nakonec chrám pojmenoval Svatá Hora a zasvětil ho na věčné časy Panně Marii svatohorské.

A lidé dodnes věří, že pokud se na tomto místě pomodlí, jejich přání se vyplní!

Jana Šnejdrová, 5.D

ilustrace Adéla Bartošová, 8.C

Svatohorská studánka

Jednoho rána zabušil na vrata Netolické tvrze královský posel se vzkazem od pana krále. Na vzkazu bylo napsáno: Pan král zve všechny urozené pány a rytíře na Zemský sněm do Prahy. Když si to rytíř Jiřík z Netolic přečetl, nechal svolat družinu, osedlat koně a ještě ten den vyrazili na cestu.

Jeli dnem i nocí, když najednou za bouřky se kůň splašil, a společně s rytířem spadl do rokle. Rytíř Jiřík utrpěl vážná zranění, kvůli kterým se nemohl pohybovat. Začal se modlit k Panně Marii. Ta se nad ním zjevila, a jeho prosbu vyslyšela. U jeho nohou najednou vytryskl pramen vody. Když rytíř Jiřík uviděl, jak se mu rány na nohou hojí, začal omývat celé své tělo. Pak tedy mohl dokončit cestu do Prahy.

Když se vrátil zpět domů, nechal nad studánkou postavit kapličku, ke které v budoucnu chodili lidé v naději na vyléčení ze svých nemocí. Na tomto kouzelném místě teď stojí Svatá Hora – a lidé tam chodí dodnes.

Kateřina Kalousová, 4.D

ilustrace Petra Nepřašová, 8.B

Jak bylo založeno město Příbram

Už to bude 800 let, co tady nebyly žádné domy, školy či supermarkety. A jak to tedy celé vzniklo? Pohodlně se usadte a přečtěte si pověst o založení města Příbrami.

České země začaly pomalu, ale jistě, chudnout. Lidí bylo moc a jídla málo. Ani vesnický vyhublý hoch Janek nepatřil mezi nejbohatší. Vydělával si prodáváním vajec a mléka. Pěstoval pšenici, ze které dělal mouku. Pak však přišla tuhá zima a Janek neměl ani na dřeváky. Každé ráno, když se probouzel, nebyl téměř ani schopen opláchnout si obličej v předem připravené vodě a každý večer, když se chystal ke spánku, neměl téměř ani sílu na zahmouření očních víček.

Jednoho dne usnul velmi tvrdě. Zdál se mu poměrně zmatený sen. Byla v něm spousta lidí, kteří se radovali, jako by české země opět rozkvétaly. Lidé dělali věci, na které vyhublý Janek ani nedokázal pomyslet. Například pili drahé víno nebo jedli spoustu velkých dortů.

Vyhublý Janek většinu z těch dobrůtek ani neznal. Pak však jako by slyšel jemný a tenký hlásek: „Chceš-li, aby Vaše země také byla tak bohatá, vydej se na cestu do světa a jdi podle svého srdce.“ Po probuzení vyhublý hoch cítil naději. Vzal jediný bochník chleba, který doma našel a dal si ho do pravé ruky. Otevřel dveře a ucítil studený vítr, jak si pohrává s jeho tmavými vlasy. Zabořil nohu do velmi chladného sněhu a pokusil se zadržet slzy bolesti. Musel jít krutými

podmínkami. Zastavil se až daleko od svého domova. Klekl si a kousl do oschlé patky chleba. Chvilí odpočíval, a když už se chtěl zvednout a odejít domů s velikým rozčilením, všiml si záře pod sněhem. Vyhublý Janek sníž odhrabal a uviděl stříbro, spoustu stříbra.

Okamžitě se rozběhl do nejbližší vesnice a křičel: „Rychle lidé, sen se vyplnil, sen se vyplnil.“ Necháпали, co to křičí, ale šli za ním. Když to spatřili, rozzářili se. Ke královi se to samozřejmě dostalo velmi rychle a tu část, která stříbrem a bohatstvím jen zářila, pojmenovali lidé „Příbram.“ A proč? No protože vyhublý Janek hodně zbohatnul a tak trochu PŘÍBRAL.

Lucie Zemanová, 5.C

ilustrace Kateřina Bařtipánová a Monika Bicanová, 6.C

Jak bylo založeno město Příbram

Bylo nebylo jedno město Janov. A v něm žil mladý horník Příbralík, který sloužil králi Tomášovi. Jednou si král Tomáš nechal přivést Příbralíka. Když ho přivedli, král Tomáš mu řekl: „Pojedeš s mým synem Přibyslavem a jeho družinou na jih zkusit štěstí a pokusíte se najít drahé kovy. Ty, Příbralíku, budeš velitelem horníků. Příbralík přikývl, že ano, že půjde. „Zítra ráno vyrážíte na cestu,“ řekl král.

Ráno vyrazili. Cesta byla nudná a unavující, proto Přibyslav řekl: „Támhle se utáboříme na noc,“ a ukazoval na borovici asi sto kroků od nich. Když rozdělali oheň a postavili stany, uslyšel Příbralík šramot. Řekl to tedy Přibyslavovi. Přibyslav tam poslal pět mužů ze své družiny. Najednou za zády slyšel křik a břinkot zbraní. Napadli je loupežníci! Loupežníků bylo mnoho a Přibyslavovu družinu zajali, zavázali jim oči a vedli je někam do neznáma.

Konečně Příbralíkovi rozvázali oči a Příbralík viděl horu porostlou břízami. Náhle viděl, že se na té hoře něco třpytí. Tak řekl Přibyslavovi, který seděl vedle něj: „Přibyslave, koukněte, na té hoře se něco třpytí.“

„Ano, jestli se odsud dostaneme, prozkoumáme to tu,“ odpověděl Přibyslav.

Najednou k nim přiběhli loupežníci a křičeli: „Jdeme, vy holoto cizí, líná.“ „A kam?“, zeptal se Příbralík. „K šéfovi,“ odpověděl jeden z loupežníků a ukázal palcem k lesu.

Vůdce byl nepříjemný. Chtěl skoro pořád hrát s rádcem kostky. Příbralík si toho všiml. Najednou vůdce loupežníků řekl: „Popravte je! Popravte je!“ Loupežníci ho poslechli a už si brousili šavle a meče, když v tom Příbralík vykřikl: „Chci mít poslední přání.“ Všichni se zarazili a podívali se na něj. „Dobrá,“ řekl vůdce loupežníků. „A jaké je tvoje přání?“ „Moje přání je zahrát si s vámi kostky. Když vyhraju, pustíte mě a mé přátele se vším vybavením, věcmi a nebudete nás pronásledovat.“ „A když prohraješ?“, namítl loupežník. „Tak si s námi můžete dělat, co chcete.“

„Dobrá,“ přijal výzvu vůdce loupežníků. „Zahrajeme si hned a na dvě hry.“ Příbralík hodil kostkami poprvé, padla čísla 3, 5 a 6. Loupežníkovi jen 3, 5 a 5. Příbralík hodil podruhé, padly tři pětky. Loupežníkovi padla čísla opět nižší 3, 4 a 1.

Příbralík vyhrál. Loupežníci je museli propustit. Přibyslav zavelel: „Pojďme k hoře, která je porostlá břízami.“ Když tam došli, zakopl Příbralík o kámen. „Aúúúú,“ nařikal Příbralík a šel se kouknout, o co zakopl. „Můj ty bože, to je stříbro. Musíme začít těžit.“

Za pár týdnů měli natěženo spoustu stříbra, zlata a kamení. Aby Přibyslav lépe stříbro a zlato uchránil, nechal si postavit hrad. A protože hora byla úrodná, přicházeli další horníci a kolem hradu stavěli domečky, až vzniklo malé město.

Jednoho dne řekl Přibyslav Příbralíkovi: „Příbralíku, vyhrál jsi naše životy v kostkách a narazil na stříbro, proto se toto město bude jmenovat po tobě, Příbram.“

A tak vzniklo město Příbram.

Martin Štěpánek, 5.C

ilustrace

Pavla Zbiralová, 7.B

O chudém Bořivojovi

Žil byl jeden král, který byl chamtivý, a proto si najímal horníky, aby mu kutali zlato a stříbro. Mezi nimi byl i chudý Bořivoj. A protože Bořivoj byl velmi chudý a výplaty od krále nebyly moc velké, musel vždy toho zlata trochu vzít domů, aby se on a jeho rodina užívali.

Jednou se král rozhodl najmout nového horníka, alespoň to si ostatní horníci mysleli. Ve skutečnosti to však byl špeh, který utajeně pozoroval horníky, aby králi nekradli zlato. Jenomže Bořivoje jednou uviděl a hned to králi ohlásil. Král se rozzlobil a dal mu vyhazov. Aby se Bořivoj a jeho rodina užívali, musel kutat zlato. Došel k úpatí hory a začal kutat. Hned narazil na stříbro a pak dokonce i na zlato. Bořivoj začal jásat: „Jó, narazil jsem na zlatou žílu!“

Později se tam přestěhovala celá jeho rodina. Potom přišli i jejich přátelé a přátelé přátel, a tak vznikla taková malá vesnička. Bořivoj se stal vůdcem. Jednou ho napadlo: „Přece jenom je tady vesnice, takže by se to tady mělo nějak jmenovat. A protože je tady velká zásoba stříbra, mohlo by se to tu jmenovat Stříbram.“ Bořivoj chvíli přemýšlel, ale pak dodal: „Ten název by mohl přivést krále, tak město bude Příbram!“ Domů ve městě přibývalo, a tak vzniklo naše město.

Tereza Vašková, 5.A

ilustrace Kristýna Krejzová, 9.A

Staré pověsti příbramské: O Svaté Hoře

Před dávnými lety ve městě Příbram žil docela chudý mladík jménem František Staníček. Byl chudý, našetřil jen pár měďáků.

Když se jednou procházel ulicí, zaslechl podivné cinkání. Ohlédl se a uviděl vousatého pána, který vezl kolečko plné různých krámů. Zastavil se u Františka a začal mu chraptivým hlasem nabízet své zboží. František odmítl a už už chtěl jít pryč, když tu uviděl v kolečku malou kamennou sošku. Jako by ho něco ovládalo, vyndal všechny své měďáky a sošku koupil.

Už se pomalu stmívalo a František neměl kam jít. Ulehl tedy na studenou zem nedaleko lesa. Vedle sebe měl položenou sošku. Po chvíli usnul. Ráno se probudil a udiveně koukal na sošku. Jako by byla zlatá. A také že byla. František nevěřícně kroutil hlavou. Hned se rozhodl jít sošku prodat. Sošku prodal za dva zlatáky. Najednou však ucítil něco v kapse. Sáhł do ní a vytáhl kamennou sošku. Nemohl tomu uvěřit, vždyť jí právě prodal.

Další den ráno František zjistil, že soška už zase není kamenná, ale tentokrát stříbrná. Sošku šel opět prodat. Po úspěšném obchodu znovu našel sošku v kapse. Postupně si za vydělané zlatáky koupil dům a dobytek.

Jednoho dne navečer ulehl do postele a usnul. Když se ráno probudil, do očí ho udeřila silná záře. Před Františkem stála Madona držící Ježíška. Říkala, ať František vystaví místo, kam si lidé můžou chodit odpočinout, chodit do kaplí a uctívat boha. František začal ihned stavět. Trvalo mu to rok. Když své veledílo dostavěl, zjistil, že je v posteli a spí. Celé to byl jen sen, pomyslel si. Ale když pohlédl z okna, uviděl zástupy lidí, kteří obdivovali jeho stavbu. František šel do kaple a tam uviděl sošku. Jen tiše řekl: „Děkuji.“

A ta soška? Ta je v Příbrami dodnes.

Tomáš Bořek, 5.D
ilustrace Jana Poslušná, 7.C

Jak bylo založeno město Příbram

Bylo nebylo, žila jedna věštkyňe ve svém domečku u lesa.

Jednoho dne se vracela z procházky a měla vidinu: „Vidím velmi bohaté město, to bude jednou královským hornickým městem.“

V jedné nedaleké vesničce žil muž jménem Příbramák. Šel jednou navštívit věštkyňi, která mu řekla: „Jdi tam, kam tě nohy ponosou, a najdeš kopec. Všude kolem něj je stříbro, jdi a najdi ho.“

Tak Příbramák šel. Cesta byla dlouhá a obtížná. Vedla přes kopce, přes řeky a zarostlé lesy. Ale Příbramák šel dál. Byl unavený, protože šel už osm dní. Zastavil se na louce u lesa, aby si odpočinul. „Jé, to jsem ale unavený,“ zívá Příbramák. Najednou usnul a zdá se mu sen o věštkyňi a ta povídá: „Nevzdávej to, Příbramáku, jsi blíž, než se zdá. Jdi dál, bude tam tolik stříbra, že se bude i po zemi válet.“ Příbramák se probudil, vstal a šel hledat to zázračné místo. Najednou se zastavil, protože slyšel podivné hlasy, a ty mu říkaly, že má utrhnout větvíčku břízy. Jak ji utrl, všechno se začalo třást a pukla země, ze které vylezlo stříbro. „Tolik stříbra jsem nikdy neviděl, páni!“ Bylo ho tolik, že ho nemohl nikdy sám vytěžít, tak si přivolal na pomoc lidi ze své vesnice.

Lidé si kolem tohoto zázračného místa postavili domy, a tak pomalu vzniklo městečko, které pojmenovali Příbram po Příbramákovi. Část města, ve které se těžilo stříbro, pojmenovali Březové Hory podle břízy, ze které Příbramák ulomil větvíčku a díky které našel stříbro.

A tak vzniklo město Příbram.

*Tomáš Hejhal, 5.C
ilustrace Kateřina Paterová, 7.A*

Pověst o kostele svatého Jakuba Velikého

V jedné chaloupce za Příbramí u řeky Litavky žil starý farář Jakub Veliký se svojí matkou Libuší. Libuše rýžovala zlato v řece Litavce, dostávala hodně zlatáků, a proto si s Jakubem žili dobře. Jakub měl ještě dva syny, Jana a Jakuba. Jan byl zručný řezbář na dvoře Přemysla Otakara I. a Jakub byl místní obchodník.

Jednou si vyrazil farář Jakub na velké trhy, které se konaly na náměstí pod Svatou Horou. Dlouho si vybíral, nakonec si koupil červené víno a pár vajíčků. U jednoho stánku potkal pražského radního, mistra Otakara z Valdštejna. Dobře se znali, a proto se dali do dlouhé debaty. Najednou začalo pršet. Farař byl laskavý a nabídl pražskému radnímu, aby u něj přespal. Pražský radní souhlasil a slíbil, že se mu bohatě odvděčí.

Otakar chodil každý den s farářem Jakubem do kostela na mše. Otakar byl pravoslavný křesťan, protože se narodil v Byzanci. Pravoslavné křesťanství neměl zrovna v oblibě, a proto v Příbrami prošel rituálem, který ho zbavil pravoslavného křesťanství a unesl ho do římsko-katolického křesťanství.

Jakub s Otakarem se domluvili, že trochu opraví kostel. Nechali proto povolat nejlepší dělníky ze země. Druhý den se šel Otakar podívat, jak jde dělníkům práce. Dělníci právě odstraňovali z kostela zvon, který omylem pustili, a zvon se zřítil na Otakara. Otakara odvezli k faráři domů. Vypadalo to s ním špatně. Tři dny a tři noci strávil Otakar v posteli. Po pěti dnech se Otakarovi udělalo dobře. Jakub na počest jeho uzdravení připravil velikou hostinu. Otakarovi se hostina líbila. Druhý den Otakar řekl: „Za to, že jsi pro mě udělal tak nádhernou oslavu, já postavím na náměstí pod Svatou Horou veliký gotický kostel a bude se jmenovat podle tebe, kostel Jakuba Velikého.“ Jakub nemohl věřit tomu, co Otakar řekl. Ještě toho dne zašel Otakar za příbramskými radními a vše jim řekl. Radní souhlasili

a přispěli tisíc zlatých. Za dva týdny Otakar přinesl plány kostela, radní s plánem souhlasili.

Po zlaté stezce proudily do Příbrami plné vozy se stavebním materiálem. Všechno probíhalo podle plánu a za dva roky byl kostel postaven. Jakub se stal v kostele farářem a za všechno, co pro křesťanství udělal, se stal rovnou arcibiskupem. Jednou, když byl v kostele sám, uslyšel divné zvuky. Uviděl jednu desku, která byla výš než ostatní. Desku sundal a uviděl vstup do katakomb. Šel stále dál a dál, až uviděl hladomornu a v ní příbramské radní. Okamžitě jim pomohl dostat se ven a radní poslali do Prahy posla. Otakara nechali uvěznit. Otakar se k činu přiznal a řekl, že mu radní zabili ženu, a proto čin udělal. Za dva dny usekli Otakarovi hlavu. Jakub byl nešťastný, ale věděl, že Otakar chtěl zabít příbramské radní.

Jakub byl za své činy prohlášen za svatého a kostel byl přejmenován na kostel svatého Jakuba.

Jan Máša, 7.B

ilustrace Viktorie Kubová, 9.B

Poklad v hlíně

Před dávnými časy byla na území dnešní Příbrami jen malá vesnička. Vesnice se jmenovala Brdčín podle lesů. Bydlelo v ní jen pár lidí. Jeden z nich se jmenoval Jiří.

Jiří měl svůj statek se zvířaty, kde žil a hospodařil. Jednoho podzimního dne šel Jiří sklízet na své pole brambory. Kopal a kopal. Všechno se zdálo v pořádku. Najednou však narazil rýčem na něco tvrdého. Bylo to stříbro. Kopal dál, až zjistil, že tam toho stříbra je mnoho. Zpráva se rychle dostala do všech měst i vesnic. Lidé se tam proto začali stěhovat. Stavěli domy, statky a další stavby. Z malé vesnice se tak začalo stávat malé městečko, které se neustále zvětšovalo.

Obyvatelé vybudovali také doly. Tam začali pracovat a těžit stříbro. Postavili i Svatou Horu, na kterou se sjížděli dívat lidé i z ciziny. Z vesničky se stalo město a lidem se už nelíbil název Brdčín a chtěli pro nové město vymyslet i nový název.

Návrhů byla spousta, ale nikdy se nemohli dohodnout na tom jediném. Začali tedy zjišťovat, kdo vlastně našel stříbro. Pátrali a hledali, až našli Jiřího statek. Jiří jim řekl, že stříbro našel při kopání brambor.

Obyvatelé vzali slova při bramborách a zkrátili ho na Příbram. A nový název, se kterým již každý souhlasil, byl na světě.

Kateřina Jonáková, 7.C

ilustrace Theodora Oudová, 5.A

Smyslená pověst o založení Příbrami

Za vlády krále Přemysla I. bylo v království krásně. Král byl velice moudrý, poctivý a ke všem se choval laskavě. Ať už byli lidé bohatí anebo chudí.

Jednoho dne se král vydal na lov. Jeli už celé hodiny, ale pořád neměli žádný úlovek. Až po chvíli uviděli srnku. Král vystřelil, ale srnku netrefil. Ale přece jenom něco srazil. Z dálky to nejprve vypadalo jako veverka, ale když král přiběhl blíž, uviděl cosi zvláštního. Byl to malý skřítek, který měl šedý plnovous a červenou čepičku. Král ho odvezl do království a staral se o něj jako o vlastního syna, kterého neměl.

Uběhlo několik dní, týdnů, dokonce i měsíců čekání, jestli se skřítek probere. Skřítkovi trvalo velice dlouho, než se z toho vzpamatoval, ale povedlo se. Král byl šťastím bez sebe, když mu lékařka oznámila, že se probudil. Okamžitě za skřítkem zašel a hluboce se mu omluvil. Skřítek samozřejmě králi odpustil a zeptal se, jestli už je v pořádku. Král mu řekl, že sice ano, ale že by si měl ještě pár dní poležet. Skřítek tedy souhlasil.

Když nastal poslední den a král se šel se skřítkem rozloučit, skřítek mu řekl: „Moc ti děkuji za tvou péči a laskavost, králi. A za tvou laskavost bych se ti chtěl odměnit. Tu máš kouzelnou lahvičku. Až ti bude nejhůř, stačí si k lahvičce přičichnout a ta tě přeměruje hned ke mně, kde já pomůžu zase tobě.“ Král poděkoval a odvezl skřítku zpátky do lesa. Tak si král i skřítek vedli dál svůj bezstarostný život.

Až jednoho dne přijel krále navštívit jeho starší bratr Václav s prosbou, jestli v jeho zemi nemají lék, který by vyléčil jeho těžce nemocnou manželku. Král pročítal všechny své knihy, ptal se všude možně, ale

nikdo takový lék neznal. Až po nějaké době si vzpomněl na skřítku, kterému tehdy pomohl. Ale nemohl najít tu lahvičku, kterou mu tehdy daroval. Po hodinách hledání však lahvičku našel. Přičichl si a náhle se ocitl u skřítku v doupěti.

Doupě bylo tak přiměřeně velké a bylo umístěno v příkopu. Poprosil ho o pomoc a řekl mu vše, co bylo potřeba. Skřítek se zamyslel a rychle nasbíral přísady do léčivého lektvaru, který královnu vyléčí. Když byl lektvar hotový, král poděkoval a rychle utíkal zpět do království. Lektvar předal bratrovi a popřál hodně štěstí.

Po dlouhé době přišel dopis s radostnou zprávou, že se bratrova manželka uzdravila. Král chtěl poděkovat skřítkovi za pomoc, a tak se přemístil pomocí lahvičky do jeho doupěte. Ale skřítek tam nebyl. Stářím zemřel. A tak se král rozhodl vybudovat na jeho počest město jménem Příbram.

Název vznikl tak, že král vzal předponu Pří od slova příkop a bram od slova brambory, protože skřítek na svém políčku pěstoval velmi vzácný druh brambor. A město Příbram zde stojí dodnes.

Kateřina Paterová, 7.A

ilustrace Veronika Pejchalová, 8.A

Smyslená pověst o založení Příbrami

V roce 1216 za vlády Přemysla Otakara I. převládala v zemi bída a hlad. V jedné vesničce na tom byli tak špatně, že jedli kořínky a bobule. Hodný sedlák, který měl spoustu peněz, rozdával po vesnici kukuřičné placky. Každý večer se chodil modlit k Panence Marii na Svatou Horu, aby jim dala alespoň trochu jídla a pití.

Po týdnu jel do Prahy prodávat hrníčky a hliněné nádoby. Když vše prodal, rozhodl se, že se půjde projít po tržišti. Došel ke skoro rozbitému stánku, kde stál starší pán se sedmi dětmi. Muž nabízel něco, co vypadalo jako kusy hlíny. Sedlák byl velice udiven a zeptal se muže, co to prodává. Muž řekl, že brambory, ale stejně nikomu nechutnají. Jsou prý tvrdé a bez chutě, dokážou jen někoho zasytit. Sedlák si vzpomněl na svou vesničku a koupil od chudého muže všechny brambory.

Když přijel zpět do vesnice, rozdal každému po jedné bramboře, nikomu nechutnala a nikdo nevěděl, co se zbylými bramborami udělají. Ten večer, když se šel sedlák znovu modlit na Svatou Horu, zjevila se mu Panna Marie a poradila mu, ať dá polovinu brambor do země a polovinu do vroucí vody a zase budou mít co jíst. Sedlák udělal, to co mu Panna Marie řekla. Polovina, co byla v zemi, vyrostla a polovina, co se dala uvařit, byla měkká a moc dobrá.

Po nějaké době začali ve vesnici brambory pěstovat a prodávat. Lidé z okolních vesnic se sjížděli a brambory si začali kupovat. Vesničané z okolí začali této vesnici říkat Příbram. Zkráceně přivez brambor. Vesnice si tento název již nechala.

Kristýna Kopecká, 7.C

ilustrace Michal Hosírek, 6.B

Smyslená pověst o založení Příbrami

To bylo tak, že před několika lety na území dnešní Příbrami se rozvíjelo takové malé chudé městečko. Lidé zde byli pracovití a poctiví, a tak městečko rychle bohatlo.

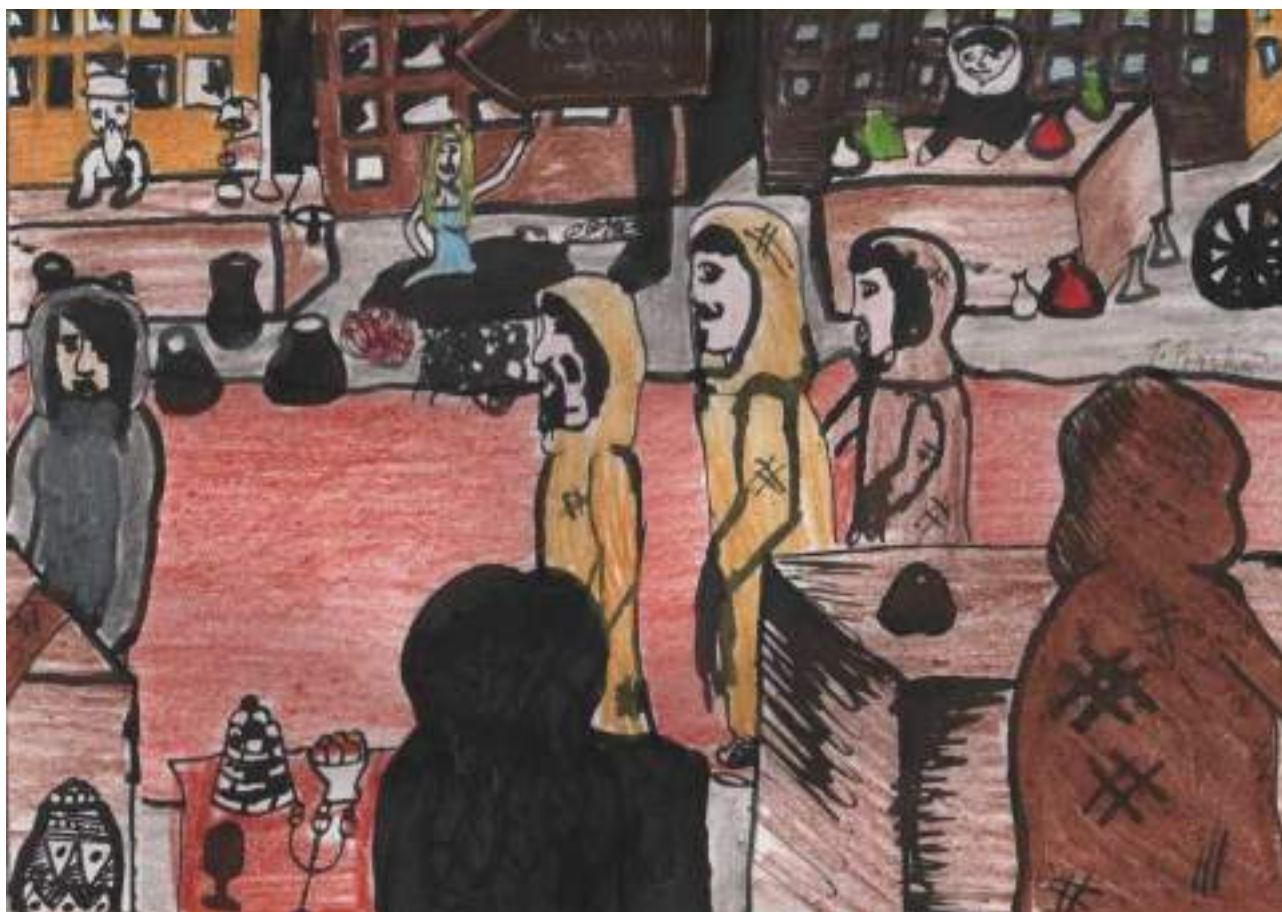
Jednoho dne, myslím, že to bylo zrovna v květnu, se obyvatelstvo, tedy hlavně horníci, rozhodli, že si své sídlo ohraničí. Tak si postavili hradby a na severu, jihu a západě vybudovali brány. Na severu se bráně překvapivě říkalo Severní brána, na jihu Jižní brána a na západě Západní brána. Do městečka tedy byly tři vchody.

Městečko bylo zatím nepojmenováno, ale kupci, kteří do městečka chodili vyměňovat své zboží, mu říkali městečko Tříbran. Obyvatelstvo se mělo dobře, kupci byli spokojeni za své zboží, které si vyměnili, a i horníkům, kteří si říkali Tříbraňáci, práce rychle ubíhala.

Jednou do rozvinutého městečka vešla skupina kupců. Jednomu z kupců již od mala nešlo vyslovovat písmeno T a zaměňoval je za P. Hodně na to trpěl. Jelikož z městečka, jak se říkávalo Tříbran, si kupci odnášeli zboží, které potřebovali, tak si to městečko chválili. Kupec, který neuměl vyslovovat písmenko T byl tak ze zboží nadšený, že jednou, když byl opět v městečku Tříbran, tak zakřičel: „Tohle městečko Příbram je nejlepší městečko na světě.“

A od té doby se toto město jmenuje Příbram.

Lucie Chrastinová, 7.A

ilustrace Tereza Praská, 8.B

Smyslená pověst o založení Příbrami

Pověst začíná v zimě za vlády Přemysla Otakara I. Tento rok, ve kterém se odehrává pověst, byl něčím zvláštní. Asi by vás zajímalo proč? Protože to byl rok tzv. přestupný a v zemi krále Přemysla Otakara I. bylo všude známo, že na přestupný rok se na kopci v brdských lesích zjevoval ochránce Brd tedy Bram.

Bram chránil Brdy před ďábly, kteří škodili brdským lesům. Tento rok se ale ďáblové zaměřili hlavně na oblast, kde na osamoceném kopečku stála krásná kaplička. Ďáblové kapličku zničili a zneuctili tím dílo Přemysla Otakara I. Přemysl na ně poslal ty nejjudatnější a nejlepší rytíře z celého okolí. Ti však na ďábly nestačili, a tak lidé požádali o pomoc ochránce Brd „Brama“, aby tyto bytosti definitivně zničil.

Bram bojoval udatně, bojoval s ďábly dny i noci, byl skutečně v boji velmi zdatný, ale byl docela sám proti celé armádě. Ďáblové nakonec Brama porazili. Lidé byli strachy celí bez sebe, co budou dělat, kdyby ďáblové zaútočili na vesnice nebo dokonce na celá města. A tak se lidé nakonec rozhodli, že se spojí a proti rarachům budou bojovat oni sami.

Lidé tedy vzali vše, co mohli, popadli vidle, hrábě, cepy, pánve, prostě vše, čím se dalo v bitvě uspět. Po měsíci velkého boje lidé nakonec nad ďábly vyhráli.

Na velkolepého Brama však nezapomněli. Řekli si, že na místě bitvy, kde udatný Bram bojoval, založí nové město, které bude vždy připomínat, že lidé budou stát při Bramovi – Příbram.

A tím i pověst o založení Příbrami končí.

Lucie Kocnová, 7.A

ilustrace Matěj Eliáš, 6.A

Smyslená pověst o založení Příbrami

Jednou okolo roku 1216 se na našem území vydal český král Přemysl Otakar I. na cestu po své zemi a hledal místo, kde by mohl postavit nové město. Jel dlouhou dobu a již viděl mnoho míst, ale ani jedno se mu nelíbilo natolik, aby se rozhodl, že město postaví tam. Pomalu ztrácel naději. Už chtěl kočímu říci, aby se začali vracet, ale v tu chvíli uviděl krásnou krajinu a hned věděl, že tady vystaví to město.

Nařídil kočímu, aby zastavil. Kočí zastavil kočár a zeptal se svého krále, jestli již našel místo, které hledal. A král s radostí odpověděl, že ano. Hned ten den, co král dorazil, nechal vydat rozkaz o postavení nového města, nechal postavit domy a kostel a za nedlouho bylo město vybudováno a lidé se začali stěhovat. Už chybělo jen město pojmenovat. Ale král nevěděl jak.

Jednou jel král na obhlídku nového města. Procházel se po cestách a ptal se lidu, jak se jim ve městě líbí. Došel až k jednomu sedlákovi, který zrovna krmil husy. Král ho pozdravil a zeptal se, jestli se mu také nové město líbí. Sedlák mu ho jen vychvaloval. Náhle ze dveří vyšla sedláková žena a došla až k němu a chtěla se zeptat, s kým to mluví. Král ženu pozdravil a pochválil jim jejich statek. Žena k němu přišla a začala mu děkovat za to, že nechal vystavět toto město. Sedlák ženu přerušil a řekl jí, že se ho král zeptal, jestli by zde nemohl přespát. Žena odpověděla, že ano, a šla chystat peřiny.

Večer si král zalezl do postele a usnul. Ráno se probudil a říkal si, jak krásně se mu spalo. Došel do předsíně a tam lidem poděkoval za nocleh s tím, že se mu velice dobře spalo. Sedlák zvesela spustil, že je to husím peřím, kterým jsou peřiny vyplněné, že je skoro kouzelné. Král tomu nechtěl věřit, ale i žena potvrdila, že je to z jejich husy, která se jmenuje zvláště - Příbram.

Král si něco zamumlal a poté se zeptal: „To je husí peří z husy jménem Příbram?“ Sedlák pokýval hlavou. A král měl hned nový název pro město, které tak pojmenoval Příbram.

Sabina Jakšová, 7.C

ilustrace Barbora Linhartová, 9.C

Jak získala část Příbrami jméno Červená

Na okraji Příbrami je kopec, kterému se říká Červená. Jak získal své jméno?

Když byla Příbram ještě docela malé město, usadili se v blízkém lese loupežníci. Nejprve okrádali jen pocestné a obchodníky. Peněz ale nebylo příliš, kořist byla nepatrná. „Co takhle dobýt Příbram?“ navrhl mladý a statný loupežník Franta. Toužil po bohatství, nestačila mu pouze malá kořist. Nejdříve s ním nikdo nesouhlasil. „To je hloupost! Příbram je nedobytná! Kolem celého města jsou vysoké hradby,“ protestoval velitel loupežníků Václav. Franta se ale jen tak nevzdal. Měl přesvědčivé argumenty. „A to vám stačí tak málo peněz? Nechtěli byste něco lepšího? Příbram určitě skrývá velké bohatství!“ lákal ostatní loupežníky. Všichni se hádali, překřikovali. Po chvíli s Frantovým návrhem souhlasili, také toužili po bohatství.

A tak se loupežníci rozhodli dobýt Příbram. Na nic už nečekali a rychle domluvili plán: „Zítřka za svítání přepadneme Příbram! Všichni budou ještě spát, nikdo nás nebude čekat. Půjdeme přes tamten kopec! Je to nejkratší cesta,“ rozhodl mladý loupežník a ukázal na nedaleký kopec. Loupežníci ale nebyli moc chytrí. Zaslepeni možností získat bohatství si nevšimli, že mají posluchače. Byl to místní pasáček krav, který náhodou procházel okolo. Nepozorovaně se odplížil pryč. Až když si byl jistý, že ho loupežníci neuslyší, rozběhl se k vesnici.

„Loupežníci zítřka napadnou Příbram!“ křičel na všechny, které potkal. Starosta svolal radu, kde jim pasáček převyprávěl, co viděl a slyšel. „V tom případě se na ně přichystáme, naše město si ubráníme!“ zvolal starosta. Vesničané vymysleli jednoduchý plán. Nastražili pasti. Ještě téhož dne vykopali na kopci jámy, které přikryli větvemi a slámou.

Druhý den se loupežníci vydali přes kopec. Pospíchali ani se kolem nerozhlíželi, chtěli do Příbrami dorazit ještě za tmy. Obyvatelé Příbrami ale na ně čekali schovaní za kupkami slámy. Několik překvapených loupežníků najednou spadlo do nastražených pastí. Mnoho jich zahynulo krutou smrtí. Nabodli se na kůly, které byly nastraženy v připravených jámách. Jiní zemřeli v boji se statečnými občany města. Ze všech stran se ozýval zoufalý křik. Obyvatelé Příbrami byli ve velké převaze. Pár loupežníků boj vzdalo a zběhlo do lesa.

Mladý loupežník Franta, který přepadení Příbrami vymyslel, se odmítal vzdát. Úspěšně se vyhnul všem nastraženým pastím. Než však stačil projít branou Příbrami, cestu mu zatarasil statný vesničan Lojza. „Stůj! Jestli uděláš ještě jeden krok, je po tobě!“ vyhrožoval mu Lojza. Loupežník se zasmál a vytasil šavli ostrou jako břitva. I Lojza byl vyzbrojen starou šavlí po dědovi. Bojovali o Příbram.

Boj byl vyrovnaný, oba byli posekaní po celém těle. Zbraně jim pomalu těžkly v rukách. Loupežník se rozhlédl okolo sebe. Všude byli mrtví loupežníci, zem byla nasáklá krví. „Jak mohu dobýt město sám?“ Rozhodl se boj vzdát, ale bylo již pozdě. Ve chvíli, kdy ho Lojza probodl šavlí, zařval z plných plic: „Příbram je nedobytná!“ a padl na zem. Okolo něj se vytvořila obrovská kaluž krve.

Příbram byla zachráněna. Obyvatelé Příbrami se radovali. Od té doby se žádný loupežník nepokusil dobýt Příbram.

Díky této krvavé bitvě dostalo toto místo na okraji Příbrami jméno Červená.

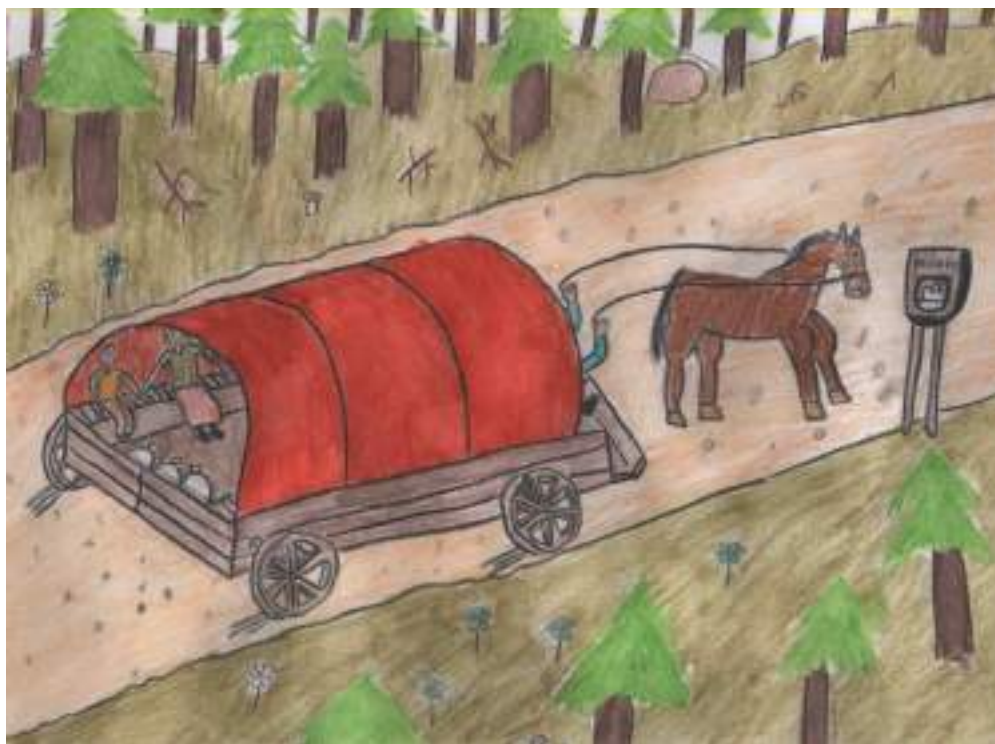
Barbora Linhartová, 9.C

ilustrace Daniela Walterová, 4.B

O mlynáři Litavovi z Příbrami

Žil byl jednou jeden mlynář, Litava se prý jmenoval. Bydlel se svojí ženou Hanou v mlýně v Příbrami. Měli, na co si vzpomněli. Čtyři koně, tři krávy a králíků a drůbeže, že snad ani spočítat nešli. Mlynář měl ve službě čtyři čeledíny a paní mlynářka vždy chodila v šatech, o kterých by se i městským paničkám mohlo jen zdát. No zkrátka život jak ve Vídni u císaře pána. V životě jim ale scházelo to největší štěstí – děti.

Jako každou středu jeli Litavovi na trh do města. Cestou viděli hrající si děti. „Ach,“ povzdechla si mlynářka, „mít tak alespoň jedno děťátko. Koukej táto, jaká je to nádhera!“ „Jakýpak já jsem táta? Dal bych za syna nebo dceru cokoliv,“ smutně odpověděl mlynář. „Opravdu? Slyšel jsem dobře? Cokoliv?“ ozvalo se ve voze. Mlynář se ohlédl. „Fuj, to jsem se lekl! Co jsi zač, potvoro jedna?“ „Aurelius jméno mé, čert 2. kategorie.“ představil se pán v zeleném kabátku. „Jo, tak čert? Tady nemáš co dělat! My jsme slušní lidé!“ okřikla ho mlynářka. „Slyšel jsem, že něco potřebujete, tak jsem tady!“ pravil vtíravým hlasem nezvaný host. „Možná bys nám mohl pomoci,“ prosebně říká mlynář, „chybí nám děťátko.“ „Že jste to neřekl hned, pane mlynáři!“ A už drží v ruce smlouvu. Zprvu se to Litavům moc nezdálo, ale to víte, čerti jsou stvoření vychytralá. Po chvíli už vybírali, jestli to bude holka nebo kluk, s vlásky tmavými či světlými, s očima po bábě či po mámě, a také jaké to bude mít v hlavě. „Tak a teď už jen podpis krví!“ šibalsky řekl čert. „Krví? A to musí být vzácný pane?“ zděsila se paní Hana. „Jedině smlouva podepsaná krví je v pekle platná.“ Oba velice toužili po děťátku, a proto smlouvu podepsali. „Do devíti ouplňků k vám objednávka dorazí. A nezapomeňte, za cokoliv!“ a v sirném mraku zmizel. Litavovi se spokojeně vrátili domů.

Čas plynul jako voda. Jak čert řekl, tak se stalo. Po devíti úplňcích se na dvoře ukázal čáp s vránou. Holčička jak z růže květ, se světlými vlásky a modrýma očima. Chlapeček už od pohledu pěkný silák, řval tak nahlas, že to snad muselo i havíře v dolech zavalit. U Litavů zavládlo opravdové štěstí.

Tak jak se léto se zimou střídá, tak rostli Prokůpek s Aničkou.

Už z nich byli mladí lidé. Čas poznamenal i mlynáře s mlynářkou. Za ty roky dočista zapomněli na Aurelia a na svoji smlouvu.

Jednoho dne z rána, byla zrovna neděle, si pan mlynář vyšel na zápraží zakouřit. „Takový krásný den!“ usmál se. Slunce už mu ale pomalu olizovalo špičky bot a on musel jako správný křesťan do kostela. To už přišla i paní mlynářka ve svátečním: „No táto honem, ať nepřijedeme pozdě. Děti!“ Nasedli do kočáru a společně vyrazili do města. Cesta vedla lesem. Najednou se zatáhlo, po slunci ani památky. Zvedl se vítr, začalo pršet. „Mami, já mám strach!“ přitulila se Anička k mamince. „Neboj se!“ Prší stále víc a více. Vítr kolem jenom sviští. „Dobrý den, milostivá!“ Aurelius je zpět! „Tak jsem tu pro to cokoliv. Nechci nic velkého. Vezmu si jen to nejcennější!“ „Peněz si vezmi, kolik chceš,“ odsekl mlynář. „Peníze? Ha, ha, ha! K čemu by byly čertovi peníze? Chci dvě čisté duše! Duše vašich dětí!“ „Né! Ty né!“ „Ale smlouva říká něco jiného! Můžu si vzít cokoliv.“ Čert se vrhá na děti. „Mami, tati!“ „Utečte! Běžte! Rychle pryč!“ volají zoufalí rodiče. Děti běží do lesa. Marná snaha utíkat před čertem. Do vysokého dubu uhodil blesk. Anička s Prokúpkem padají k zemi. Maminka k nim běží s pláčem: „Aničko, Prokúpku!“ „Děti naše!“ křičí táta. Už jim není pomoci. Čert si odnesl jejich duše.

Od toho dne je vše jinak. Z potoka, který tu kdysi tekł, je dnes řeka. Ta je prý ze slz mlynáře a mlynářky Litavových z Příbrami. Kdo ví.? Možná proto dnes nese říčka, která protéká okolo Příbrami, jméno Litavka.

Lukáš Jirásek, 9.A

ilustrace Ondřej Deml, 5.D

Pražská ulice

Kdysi dávno bylo hornické město Příbram známé po celé zemi. Jezdili sem lidé ze všech koutů podívat se na Svatou Horu a nakoupit si čerstvé potraviny na farmářské trhy. Poblíž náměstí ve Staré Příbrami žil Lukáš Batista, přezdívaný Pražák, protože pocházel z Prahy. Byl to mladý muž, rád se bavil a okatě dával najevo svoje vysoké sebevědomí. Jeho namyšlenost byla všeobecně známá. Lukáš moc krásy nepobral ani bohatstvím neoplýval. Lidé se na něj většinou dívali skrze prsty a pomlouvali ho. Jeho oblíbeným místem byla hospoda U Starého kozla. Každý večer zde sedával a pravidelně se opíjel.

Jednoho večera, kdy už něco málo vypil, posadil se vedle něho muž, jehož vizáž vůbec do zdejší atmosféry nezapadala. Byl oblečen velice vznešeně, měl na sobě černý frak. „Co otravuješ?“ zeptal se už očividně trochu přioptitý Lukáš. „Pane, chtěl bych si s vámi promluvit a nabídnout vám výhodný obchod.“ To v Lukášovi vzbudilo zvědavost: „Ano, tak mluv!“ „Splním vám tři přání a za ně chci jen váš podpis na této listině. Dobrý obchod, ne?“ Lukáš neváhal ani chvíli: „Kde to mám podepsat?“ Neznámý se usmál: „Dobře se s vámi obchoduje pane, zde váš podpis prosím!“ podal Lukášovi smlouvu a staré brko. Lukáš povzbuzený alkoholem si smlouvu ani nepřečetl a rovnou ji podepsal. „Děkuji pane a co bude dál?“ „Jmenuji se Sarco, přijdu za týden a splním vám první přání.“ Lukáš se nezmohl na slovo. Jak to, že ten muž zná mé jméno a odkud vlastně přišel?

Ráno vzpomínal, co se předešlého večera stalo. Týden uplynul jako voda a Lukáš seděl ve své hospůdce a už byl netrpělivý. Najednou se objevil Sarco: „Dobrý den, jdu vám splnit vaše první přání! Tak povídejte!“ Lukáš měl přání dobře promyšlené: „Přál bych si neomezené množství peněz.“ „Jste chytrý! Máte to mít!“ Sarco vytáhnul z kapsy fraku malý látkový pytlíček a podal ho Lukášovi! „Stačí jenom otevřít a brát, nikdy obnos nevyčerpáte,“ usmál se Sarco, „ale opatrně, nesmíte ho ztratit!“ Než Lukáš stihl poděkovat, Sarco byl pryč.

Celý týden Lukáš rozhazoval peníze, chlubil se, kde se dalo. Lidé jsou závistiví, začali ho ještě více pomlouvat. Všichni se ptali: „Kde ten Pražák vzal tolik peněz?“ Lukáš se těm řečem jenom smál. Nemohl se dočkat, až uběhne další týden. Měl vymyšlené dokonalé přání.

A už tu byl vytožený den. Večer vyrazil ke Starému kozlu. Objednal si dobré jídlo a pití. „Hospodo, vše platím já!“ Na takovou zprávu celá hospoda odvětila jásotem. Lukáš se pyšně napařoval. „Vidím, že první přání vám vyhovuje!“ Ani se nemusel otáčet, věděl, kdo na něj promluvil. „Velice pane Sarco.“ „Splním vám

druhé přání.“ „Chci být krásný, pro každou ženu neodolatelný!“ „To nebude vůbec problém.“ Sarco vytáhnul z kalhot malou lahvičku a ukázal ji Lukášovi: „Tohle je speciální esence, jenž z vás udělá dokonalého muže, stačí malá kapka, kterou si dáte na hrud', a to je vše. Budete ten nejhezčí muž široko daleko. Tento parfém způsobí, že se všem budete líbit.“ Lukáš zíral s otevřenou pusou. „Děkuji mockrát!“ Hned druhý den musel parfém vyzkoušet. Fungoval perfektně. Každá dáma se za ním hned otočila. O jeho kráse se brzy mluvilo po celém městě.

Lukášovi zbývalo poslední přání. Spokojeně se usmíval a čekal v hospůdce. „Dobrý den pane Sarco,“ vítal ho s radostí Lukáš, „moje poslední přání je mít krásný kočár a dům.“ „Jak je libo.“ Před nádherným domem stál kočár ozdobený dýmami i zlatem. Větší krásu Lukáš nikdy neviděl. „Děkuji moc Sarco.“ „Užijte si darů, za dva měsíc se objevím pro svoji odměnu. Sbohem.“

Lukáš neměl ani zdání o jakou odměnu má jít. Nechtěl se tím ale zabývat. Mám vše, co potřebuji. Lukáš si užíval do sytosti, jezdil na bály, pořádával večírky, občas zašel i do své oblíbené hospůdky. Celé město už vědělo, jak si žije v přepychu a každý den u jeho domu stála řada lidí, kteří jej obdivovali.

Čas plynul velice rychle. Byl podvečer. Lukáš přišel domů. V salonku na něj čekal Sarco. „Dobrý den, jak se vám daří můj příteli?“ pozdravil Lukáše Sarco. Lukáš byl zmatený: „Proč jste přišel vážený pane?“ Nepamatoval si, jakou smlouvu podepsal. Sarco se škodolibě usmál. „Víte, jak se jmenuji?“ „Ano, vím, pan Sarco. Co je to za hloupou otázku.“ „Sarco je zkratka u mého jména Sacrophilus a to latinsky znamená ďábel.“ Lukáš se vyděsil. „Jsem služebník ďábla a vy jste mi upsal svoji duši, kterou nyní požadují.“ Lukáš na nic nečekal a vyběhl na ulici, křičí ze všech sil, ať mu někdo pomůže. Běží přes náměstí a táhlo ulicí nahoru. „Musím mu utéci!“ Lidé vycházejí z domů. Všichni sledují tuhle prapodivnou situaci. „Ten Pražák se snad zbláznil.“

Lukáš, přezdívaný Pražák, běží ulicí, křičí, že ho honí ďábel, pořád se otáčí, ale za ním nikdo není. „Ďáble, nech mě být!“ křičí zadýchaný Lukáš, už je skoro na konci ulice. „Vezmu si, co mně patří!“ zařve ďábel, ale uslyší to jen Lukáš.

Lidé říkali, že se Pražák najednou propadl do země. Od té doby ulici, kde viděli Lukáše naposledy, začali všichni říkat Pražská a toto jméno má ulice dodnes.

Michaela Uherková, 9.A

ilustrace Eva Pavlová, 4.C

Jak vzniklo naše město

Tenkrát před 800 lety si vyjel Přemysl Otakar I. na hon se svou družinou. Měl s sebou svého nejoblíbenějšího koně. Jmenoval se Příbram. Hon šel dobře a poklidně do chvíle, než narazili na skupinku medvědů. Když si nejzdatnější medvěd všiml krále s jeho družinou, mocně zařval a zvěš se splašila. Příbram, jindy klidný, se splašil a utekl. Král, kterého kůň shodil, se rychle zvedl a utekl do úkrytu.

Když bylo po nebezpečí, vrátil se král na hrad. Hned dal rozkaz najít svého koně. Na hrad si svolal ty nejlepší stopaře z celého království. „Vezměte si všechno vybavení, které potřebujete, a najděte mého koně.“ řekl král. „Kdo ho najde, dostane tučnou odměnu.“

Stopaři si vzali náčiní a hned začali hledat králova koně. Jeho stopa je vedla přes hory a kopce, řeky a potůčky, města i vesnice, přes lesy a louky. Měli za sebou sedmáct dní cesty a nespočet kilometrů, když tu náhle uviděli na druhém břehu Litavky králova koně. S radostí se za ním rozběhli, ale neuvědomili si, že ho tím vyplaší. Kůň tak znovu utekl. Stopaři si povzdychli: „Ach jo, už jsme ho skoro měli.“ Trvalo jim další den, než ho našli. Kůň stál na velkém kopci a spokojeně se pásł. Stopaři se domluvili, že ho obejdou ze všech stran a obklíčí ho. Jak řekli, tak také udělali. Obklíčili ho a úspěšně ho chytili. „Jupí! Juchů!“ radovali se stopaři.

Poté odvedli koně zpět ke králi. Král jim dal jejich slíbenou odměnu. Stopaři se začali dohadovat, co s penězi udělají. Po dlouhém rozmyšlení řekli: „Založíme město na místě, kde jsme Vašeho koně našli, Vaše veličenstvo. Bude se jmenovat po něm, Příbram.“

A tak vzniklo naše město.

Ondřej Hofmann, 8.C

ilustrace Anežka Staníčková, 9.A

Fialův a Nový rybník

Před dávnými časy žily v Příbrami dvě bohaté rodiny. Na okraji města se nacházel statek, kde žili Fialovi a co bys kamenem dohodil, stálo honosné stavení Novákových. Rodiny mezi sebou neustále soupeřily. Jejich sázky byly někdy velmi neobvyklé.

Bylo jaro, roztál poslední sníh. Krásný slunečný den vylákal Josefa Fialu k návštěvě Novákových. „Naše rodina je silnější, pracovitější a rychlejší. Všechna naše pole máme již zasetá, začal se kasat Josef, jen zasedl ke stolu. Děda Novák se pousmál pod vousy: „Což kdybychom se vsadili o to, která rodina vykope větší a hlubší jámu?“ Otec Fiala okamžitě zajásal: „Věru dobrý nápad. Uvidíme, kdo zvítězí!“ Hned se domluvili na odpoledne druhého dne. Toho večera u Nováků i u Fialů vymýšleli různé způsoby, aby zvítězila právě jejich rodina.

Po obědě druhého dne se sešli na louce u studánky. „Budeme kopat do západu slunce,“ navrhl děda Novák. Všichni souhlasili a hned se dali do práce.

Kopání šlo Novákům stejně dobře jako Fialům. Po několika hodinách práce byly obě jámy skoro stejně velké.

„Jen tak dál!“ „Jde nám to jako po másle!“ „Určitě vyhraje!“ překřikovali se Fialovi. Synové Josífek

a Matěj kopali, matka i obě dcery plnily kbelíky, otec a děd je vynášeli. Byli tak zabraní do práce, že si ani nevšimli, že narazili na velmi silný pramen. Voda začala rychle naplňovat jámu.

„Rychle utíkejte!“ volal otec Fiala. Všichni se snažili dostat z jámy pryč, ale marně. Hlína byla velmi mokrá a proměnila se v kluzké bahno.

Voda rychle stoupala, až celou jámu zaplnila. Ještě chvíli se ozývalo zoufalé volání o pomoc, ale najednou hlasy utichly. Všichni se utopili.

Když Nováci slyšeli křik Fialů, mysleli si, že už jsou hodně hluboko a mají z toho radost. Kdyby jen věděli, jak se mýlí. „Musíme přidat! Rychle kopejte! Vyhraje!“ děd Novák zaryl lopatu do země. V tu chvíli z místa, kde lopatu zabodl, vytryskl proud vody. Pravděpodobně narazil na stejný pramen, který byl Fialům osudný.

„Všichni okamžitě z jámy!“ zakřičel děda Novák. Nováci se nahrnuli ke stěnám jámy, ale ty se proměnily stejně jako u Fialů v blátivou klouzačku. Než se Nováci nadáli, už byli pod vodou. Nejdéle o život bojoval nejstarší syn Jakub, ale ani jemu síly nestačily. Jediná, kdo z rodin přežila, byla malinká vnučka děda Nováka Madlenka, která se kopání nezúčastnila. Voda, která zaplnila obě jámy, už v nich zůstala. Na okraji Příbrami tak vznikly dva rybníky, kterým lidé neřeknou jinak než Fialák a Novák.

Svatava Soldátová, 9.C
ilustrace Kristián Silný, 4.D

Jak vzniklo jméno Příbram

Poblíž jednoho městečka se scházely různé nadpřirozené bytosti, čerti, duchové a dokonce i mocné čarodějky. Tyto čarodějky uměly spoustu kouzel, a proto se jich ostatní tolik báli. Lidé se domnívali, že tyto bytosti jsou příčinou, proč na obyvatelstvo dopadla nemoc nejhorší – mor.

Žila zde i čarodějka Bramila. Ostatním bytostem se stranila. Byla jiná, nechtěla lidem škodit, ale chtěla jim pomáhat. Každý den před polednem chodila k příkopu, kam se dávaly mrtvoly lidí, kteří zemřeli na tolik obávaný mor. Bramila měla vždy zvláštní pocity, když seděla nad příkopem a pozorovala mrtvá těla. Přemýšlela nad jejich životy, co hezkého i těžkého prožili. Už několikrát zkoušela ty mrtvé probudit, několikrát nad nimi plakala. Snila o tom, že je přivede zpátky k životu.

Jednoho dne se vydala na svoji pravidelnou cestu k příkopu hrůzy, ale někdo tam sedí. „Kdo jsi? Nikdy jsem tě tu neviděla,“ zeptala se Bramila. „Já jsem Edgart, poslední člověk z městečka.“ Bramila ani trošku nezaváhala a začala si s Edgartem povídat. Konečně živý člověk. „Chodíš sem často?“ vyzvíдалa Bramila. „Ne, jsem tu poprvé. Přemýšlel jsem, kolik lidí už muselo zemřít morem.“ „Ano, je to strašné,“ řekla smutně Bramila. „Víš, jen tak jsem přemýšlel, nechtěla by ses něco naučit?“ „Já? Člověk bude učit čarodějku?“ zeptala se s údivem Bramila. „Objevil jsem ve staré knize kouzlo oživení.“ „Ty něco takového umíš?“ „Ano, ale nikdy jsem to nemohl vyzkoušet. Vím, že to může udělat jen nadpřirozená bytost. Proto jsem přišel na toto místo, kde se čarodějky a duchové scházejí.“ „To kouzlo bych se naučila moc ráda,“ odpověděla Bramila. Edgart Bramilu učil kouzlo oživení několik dnů. Neustále opakovali velice složitý text, až se ho Bramila naučila z paměti.

Byl úplněk. Přišli k příkopu: „Tak teď máš šanci udělat to, co jsi chtěla po celou dobu, oživit mrtvé.“ Bramila se usmála a začala odříkávat slovo po slově záhadné kletby: „Prosím bytosti živé i mrtvé, dovolte mi vyslovit moji prosbu. Dovolte mi abych.....,“ nedořekla naučený text. Začala křičet: „Pomoc! Co se to děje? Bodá mě u srdce!“ Podlomila se jí kolena. Znovu zazněl výkřik. Bramila upadla, nemohla vstát. Podívala se na Edgarta. „Pomoz mi!“ Edgart stál ani se nepohnul. „Ty to víš, že ano. Ty jsi věděl, že se tohle stane! Já umírám!“ „Ano umíráš, ale nezemřeš nadarmo, když to kouzlo odříkáš celé, zachráníš všechny lidi, jejichž těla leží v tomto příkopě. Jedna čarodějka se rovná tisíce lidských životů.“ Chvíli bylo ticho. „Ale vždyť já umřu! Nechci umřít!“ zoufale naříkala Bramila, „ale mohu zachránit spoustu lidí. To jsem si vždy přála!“ Rozhodla se. S rukou na srdci vyslovila poslední slova kouzelného zaříkání: „Dovolte mi, abych oživila mrtvé v tomto příkopu.“ S těmito slovy Bramila zavřela oči a už je neotevřela, vydechla naposledy.

Chvíli se nic nedělo, ale najednou mrtví začali dostávat živější barvu a opravdu vstávali a odcházeli. Na místě, kde k tomuto zázraku došlo, si vybudovali nové město.

Nové město musí dostat své jméno. Edgart chtěl uctít památku Bramily, a proto si vzal inspiraci ze jména Bramila a jejího oblíbeného místa, kde zemřela – příkopu. Vytvořil slovo Příbram, aby lidé nikdy nezapomněli na tu, která je zachránila.

Veronika Lenkvíková, 8.B
ilustrace Lucie Bláhová, 4.A

Důl Anna

V dávných dobách havíř Tomáš rubal stříbrnou rudu v dole Vojtěch.

Byl vybrán s několika spolehlivými havíři pro těžbu stříbra v novém dole pod háječkem.

Tomáš a jeho parta si vedli velmi dobře. Když byli v hloubce asi 500 metrů, zjevila se před Tomášem postavička. Malá dívenka s hnědou špičatou čepičkou, v hnědých šatičkách, v jedné ruce držela lucerničku a v druhé malé kladívko. Tomáš nevěří svým očím: „To se mi snad jenom zdá, o permonících vyprávělo už mnoho horníků, ale že by někdo viděl permonici, to jsem nikdy neslyšel. Kdo jsi? Co tu děláš?“ Dívenka se zamračila: „Jmenuji se Anna a jsem permonice. Nevím, proč všichni znají jen permoníky, vždy se vypráví jen o permonících a nás permonice nikdo nezná, jako kdybychom vůbec nebyly.“ Náhle se Anna začala starostivě rozhlížet: „Tomáši, zítra 10. dubna dojde k zaplavení tohoto dolu. Musíš všechny varovat, jinak to bude strašné neštěstí a zemře mnoho horníků. Zachraň je Tomáši.“ Tomáš nevěřičně kroučí hlavou: „Jak je mám zachránit?“ „Ty něco vymyslíš,“ Anna lusklá prsty a zmizela.

Tomáš rubal dál, ale neustále přemýšlel, jestli se mu to jenom zdálo nebo je to pravda. Opravdu havířům hrozí nebezpečí? Druhý den ráno, když jeho partu měla vystřídat druhá parta havířů, dostal Tomáš strach: „Chlapy, dnes jděte domů.“ Franta namítnul: „Proč máme jít domů?“ Havíři nechtěli odejít: „Jdeme do dolu, musíme živit své rodiny.“ Tomáš se je snažil přemluvit: „Jděte domů, nebojte se, dostanete vše zapláceno.“ Sliboval něco, co nemohl kamarádům splnit. „Musím je zachránit,“ honilo se mu neustále hlavou. Předák uslyšel, k čemu Tomáš přemlouvá havíře. Rozzlobil se: „Jsi propuštěn, už se nikdy nevracej.“ Najednou se ozvala rána, z dolu byl slyšet silný rachot. Všichni křičeli. Náhle vše utichlo. Předák si uvědomil, že je Tomáš všechny zachránil: „Tomáši, chci ti poděkovat za záchranu a samozřejmě ruším tvé propuštění.“ Důl byl zatopen.

Tomáš jim pak vyprávěl, jak se mu zjevila permonice Anna a vše předpověděla. A tak na její počest důl pod háječkem dostal jméno Anna. Za několik dnů voda v dole zmizela a havíři mohli pokračovat v práci.

Zdeněk Uherek, 9.A

ilustrace Tomáš Cibulka, 5.C

ilustrace Adéla Klejnová, 7.A

ilustrace Johana Novotná, 9.C

ilustrace Aneta Kadlecová, 9.C

Ze školních lavic, speciální číslo VI. ročník 2015 - 2016 vydává Základní škola, Příbram VIII, Školní 75, jako své školní noviny. ■ Sazba: Základní škola, Školní 75, Příbram VIII ■ Literární práce připravil: tým vyučujících českého jazyka ■ Ilustrace připravil: tým vyučujících výtvarné výchovy ■ Grafická úprava: koordinátorka ICT ■ Financováno za podpory Města Příbram

